

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทของเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ในการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด :
กรณีศึกษาสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5

ผู้เขียน นางสาวนารีรัตน์ ดวงสุข

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง บทบาทของเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ในการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด : กรณีศึกษา สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5
มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด 2) ศึกษาประสิทธิภาพในการยึด
ทรัพย์สินคดียาเสพติด 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด 4) ศึกษาแนวทางการ
พัฒนากระบวนการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติดของเจ้าหน้าที่ ปปส.ภาค 5

จากผลการศึกษาพบว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ปปส.ภาค 5 ในการยึดทรัพย์สิน
คดียาเสพติด พบว่าบทบาทการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติดมีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงาน
อื่นมากกว่ามีการดำเนินการเอง เพราะในบทบาทการตรวจสอบทรัพย์สิน มีหลายขั้นตอนมีความ
สลับซับซ้อน จึงต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงาน
ภายนอก พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติดทุกขั้นตอนอย่างมี
ประสิทธิภาพ ซึ่งได้มีการทำงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินมาเป็นระยะเวลาหลายปี และมีการ
ดำเนินการด้านคดียาเสพติดมากกว่า 200 คดีขึ้นไป ซึ่งผลการศึกษาพบว่าขั้นตอนที่มีความยากและ
สลับซับซ้อนมากที่สุดคือ การสรุปผลการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด (สำนวน)

ในการตรวจสอบทรัพย์สินปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ ขั้นตอนของการสอบปากคำ
พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีทักษะมีการวิเคราะห์ประเด็นถาม-ตอบ ผู้ถูกตรวจสอบ และจากการ

สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการตรวจสอบ
ทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพบว่า การขอทราบข้อเท็จจริง พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีทักษะ
มีความรอบรู้และช่างสังเกต มีทักษะในการสืบสวนประกอบการพิจารณา การสอบปากคำ
พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีทักษะของการวิเคราะห์จับประเด็นคำถาม และคำตอบ การยึดและอายัด
ทรัพย์สินคดีอาชญากรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีการยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม การประเมิน
ราคาทรัพย์สินควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญเฉพาะด้านเพื่อมาทำการประเมิน การตรวจพิสูจน์
ทรัพย์สิน ควรมีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะในการตรวจพิสูจน์ทรัพย์สินนั้น
มีความยุ่งยากและสลับซับซ้อนจึงไม่สามารถดำเนินการเองได้ การส่งมอบทรัพย์สิน เมื่อมีการรับ
ทรัพย์สินดังกล่าวแล้วควรมีการส่งมอบทรัพย์สินทันที การสรุปผลการตรวจสอบทรัพย์สิน
(สำนวน) เนื่องจากปริมาณคดีอาชญากรรมมีจำนวนมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่
ซึ่งทำให้บางคดีเกิดความล่าช้า ควรมีการเพิ่มอัตราพนักงานเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม การรายงานผลต่อ
คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ควรมีการนำเสนอเฉพาะประเด็นที่สำคัญ การส่งสำนวนการ
ตรวจสอบทรัพย์สิน พร้อมคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและคำสั่งให้ยึดหรือ
อายัดทรัพย์สินต่อพนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน การแจ้งสิทธิ ควรให้ผู้มี
หน้าที่แจ้งสิทธิได้ศึกษารายละเอียดของทรัพย์สินแต่ละชนิด และแจ้งสิทธิให้ตรงกับผู้ถือกรรมสิทธิ์
ในทรัพย์สินนั้น และจะต้องแจ้งสิทธิกับเจ้าหน้าที่ของทรัพย์สินทุกครั้งก่อนที่ศาลจะนัดสืบพยาน
เพื่อให้เจ้าของทรัพย์สินมาคัดค้านต่อศาล การประสานงานอัยการและเบิกความเป็นพยานศาลควร
ประสานงานอัยการในรายละเอียดคดีก่อนเบิกความทุกครั้ง การขายทอดตลาด ควรมีความโปร่งใส
ในการขายทอดตลาด ต้องยึดมั่นในผลประโยชน์สูงสุดของทางราชการ จะต้องเป็นไปตามระเบียบ
และมีความยุติธรรม

Independent Study Title	The Role of Narcotics Control Officials in Drug Asset Seizure: A Case Study of Narcotics Control Office Region 5
Author	Miss Nareerat Daeungsuk
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Kosum Saichan

Abstract

This study on the role of narcotics control Officials in drug asset seizure, a case study of Narcotics Control Office Region 5 aimed to investigate 1) the drug asset seizure procedure, 2) the efficiency of the drug asset seizure, 3) the problems and obstacles during the drug asset seizure, and 4) the guidelines to development of the drug asset seizure procedure of the Narcotics Control Region 5 officials.

The result of the study has shown that the drug asset investigative procedure was coordinated with other agencies rather than managed by itself because the drug asset investigative procedure included complicated processes that need the cooperation of both internal and external agencies. The officials managed the drug asset investigative procedure efficiently due to several years of experience on the asset investigation and the management of more than 200 cases of narcotics litigation. The result has also shown that the most complicated procedure is the conclusion of the drug asset investigative results.

Concerning the problems and obstacles in asset investigating, it was found that the officials must have the question-answer analysis skills during the interrogative process. The officials should have the knowledge, observation skills and detective skills. During the interrogation, the officials should have analysis skills indicating question-answer issues. During the drug asset seizure, the officials should hold principles of integrity. During the asset value evaluation, the officials should have the particular skills for evaluating. The asset investigation

should be done in cooperation with relevant agencies because the asset investigation is a complicated process that they are unable to handle by themselves. During the asset transfer, the received asset must be transferred immediately. The asset investigative conclusion (the brief), is often delayed due to the fact that there are more narcotics litigations than officials. For that reason, the number of officials should be increased. The report for the asset investigation subcommittee must present the significant issues. The forward of the asset investigation's brief includes the decision of the asset investigation subcommittee and the demand for seizure or garnishment of the property. The right information must be provided to the officials who learned the particular asset details and also provided correctly to the asset owner. The right information must be provided to the asset officials before the court has made an appointment for questioning a witness, in order that the asset owner is able to reject the court. The coordination with the prosecutor and testimony of the witness should be dealt with by the prosecutor on the case processing. The auction must be processed obviously, adhering to the highest rules of government. The process must be managed fairly according to regulations.